

Op te bergen
in de band van
5 juli 2006

*de leden van de commissie wordt
verzocht hun eventuele opmerkingen
binnen acht dagen na ontvangst aan
de commissiegriffier mede te delen.*

Verslag

van de vergadering van de Statencommissie Bestuur, Financiën en Economie

gehouden op 28 juni 2006

INHOUD

Opening	3
Mededelingen	3
Vaststelling van de agenda	3
Verslag vergadering 7 juni 2006 en lijst van toezeggingen	3
Ingekomen stukken	3
Rondvraag	4
IPO-aangelegenheden	4
Statenstuk 2006-233: Invoering mediation(vaardigheden)	5
Brief van 11 mei 2006 over Evaluatie Cultuurtoerisme	11
Brief van 12 april 2006 over Werken in de bouw	15
Sluiting	18
Bijlage	

STATENCOMMISSIE BESTUUR, FINANCIËN EN ECONOMIE

Verslag van de vergadering van de Statencommissie Bestuur, Financiën en Economie, gehouden op 28 juni 2006 in het provinciehuis te Assen.

Aanwezig:

H. Zomer (voorzitter)
H. Baas (ChristenUnie)
A. Boer (PvdA)
L. Bomhof (VVD)
A.H.J. Dohle (VVD)
A. Haar (D66)
A. Huizing (PvdA)
S. de Jong (CDA)
mevrouw M.J. Kaal (CDA)
C. Kloos (Drents Belang)
J. Langenkamp (GroenLinks)
H.P.K.M. Looman (PvdA)
mevrouw A.H. Mulder (CDA)
mevrouw N. Nieuwenhuizen (OPD)
H. van de Pol (CDA)
G. Roeles (VVD)
E.A. Rougoor (PvdA)
J.P. Sluiter (D66)
E.R. Veenstra (PvdA)

Verder aanwezig:

mevrouw T. Klip-Martin (VVD)
H. Weggemans (PvdA)
mevrouw J.I. Warners
mevrouw J. Stapert (commissiegriffier)

Met kennisgeving afwezig:

F.A.J. Harleman (GroenLinks)
H. Holman (CDA)
J.G. van Pijkeren (Fractie de Jong)
R.E. Pot (PvdA)
A. Wendt (ChristenUnie)

1. Opening

De VOORZITTER opent om 14.00 uur de vergadering en heet de aanwezigen welkom.

2. Mededelingen

De VOORZITTER deelt mee dat de heren Pot, Wendt en Van Pijkeren zich hebben afgemeld. De ziekte van de heer Pot is hopelijk van korte duur, maar omdat de heer Van Pijkeren al langer ziek is, stelt hij de commissie voor hem een bloemetje te sturen.

Daartoe wordt besloten.

Vervolgens deelt spreker mee dat mevrouw Kaal de heer Holman vervangt en constateert hij dat van de fractie van GroenLinks nog niemand aanwezig is.

Na afloop van de vergadering zal in de ontvangstzaal een presentatie plaatsvinden over de Noordelijke ontwikkelingsas.

Het aanvangstijdstip van de eerstvolgende commissievergadering, die is gepland op 27 september, zal niet 14.00 uur maar 17.30 uur zijn; dit om de staten de gelegenheid te geven de IPO-conferentie te bezoeken.

Mevrouw Klip zal op 13 september om 18.00 uur een presentatie verzorgen over het Programma van eisen en de investeringsbedragen met betrekking tot het Huisvestingsplan, waarmee de staten de gelegenheid hebben om, indien zij dit wensen, nog voor de bespreking op 27 september nadere informatie in te winnen.

De heer DE JONG vraagt of op 13 september ook nog een andere bijeenkomst is gepland.

De VOORZITTER zegt dat dit niet het geval is. Belangstellenden zullen voor deze bijeenkomst apart naar het provinciehuis moeten komen.

Vervolgens stelt hij vast dat de commissie met dit tijdstip instemt.

3. Vaststelling van de agenda

De agenda wordt conform het ontwerp vastgesteld.

4. Verslag vergadering 7 juni 2006 en lijst van toezeggingen

De VOORZITTER zegt dat het verslag alleen nog in ongecorrigeerde vorm beschikbaar is en dat het daarom nu niet kan worden vastgesteld.

De heer VEENSTRA wijst erop dat op pagina 3 van het verslag bij agendapunt 3 melding wordt gemaakt van zijn vraag of de afspraak dat het Bedrijfsplan van Groningen Airport Eelde voor 1 juli beschikbaar komt, gestand wordt gedaan, terwijl het hem ging om de reactie van het college op dit Bedrijfsplan en op de Jaarstukken 2005. Het is al gauw 1 juli en de staten hebben nog niets ontvangen.

De heer WEGGEMANS zegt dat het allemaal wel goed komt.

5. Ingekomen stukken

De heer HUIZING ziet graag dat het LEADER-programma voor de volgende vergadering wordt geagendeerd.

De VOORZITTER constateert dat niemand hier problemen mee heeft.

6. Rondvraag

Geen sprekers.

7. IPO-aangelegenheden

De heer DOHLE heeft wat moeite met punt 2 van de conceptagenda voor de algemene vergadering. Naar zijn mening is het IPO niet het platform om de discussie over de waterschappen te voeren. De visie van de landelijke VVD stemt ook niet overeen met de door de heer Veenstra voorgestelde reactie, die erop neerkomt dat de waterschappen worden ondergebracht bij de provincie en dat de waterschapslasten worden vervangen door de OZB.

De heer SLUITER zegt op 7 juni al aan de heer Veenstra een vraag over dit onderwerp te hebben gesteld en dat het antwoord toen was dat er rustig van uitgegaan kan worden dat de vertegenwoordigers van de staten in het IPO zorgvuldig met hun mandaat omgaan. Spreker is dan ook verbaasd over het gemak waarmee de heer Veenstra zich nu akkoord verklaart met het onderbrengen van de waterschappen bij de provincie. Of is hier misschien sprake van een grap? De staten hebben dit onderwerp nooit echt goed besproken en dat moet toch in ieder geval wel eerst gebeuren.

De heer VEENSTRA zegt dat er geen sprake is van een grap. Over de waterschapslasten moet, mede in verband met het afschaffen van de OZB, nog eens goed gesproken worden, maar het onderbrengen van de waterschappen heeft al eens in het Verkiezingsprogramma van de PvdA gestaan. In de algemene vergadering zal spreker namens Drenthe echter een wat genuanceerder standpunt inbrengen.

De heer DOHLE wijst op berichten in de pers dat de minister tegen de Wachtgeldregeling voor raads- en statenleden is. In het verleden heeft de VVD gezegd een wachtgeldregeling prima te vinden, maar dat daarbij dan wel een toetsing van het inkomen van een statenlid en zijn algemene vermogenspositie hoort. Als iemand geen inkomen maar wel een pensioen of een groot eigen vermogen heeft, lijkt een wachtgeld spreker minder zinvol. Deze toets zit nog steeds niet in de voorgestelde regeling.

De heer VEENSTRA zegt dat indertijd is verwezen naar de modelregeling van het IPO. In het voorstel van de minister ontbreekt een wachtgeldregeling, maar daar staat tegenover dat de wedde voor raads- en statenleden wordt verhoogd.

De nu voorliggende ontwerpverordening is een compromis en in de vergadering van het algemeen bestuur komt nog een nader voorstel aan de orde. De verordening van het IPO moet nog door de staten worden besproken, maar het voorstel van de minister, waarop het IPO wel zijn reactie heeft gegeven, kan intussen natuurlijk wel een wet worden.

De heer DOHLE zegt dat het erom gaat dat op het moment dat de discussie weer gevoerd wordt er niet alleen moet worden gelet op het inkomen uit arbeid, maar dat het totaal aan inkomsten van iemand die stopt als statenlid wordt bekeken.

De heer VEENSTRA wijst erop dat het voorstel van de minister is wachtgeld onmogelijk te maken. Dat voorstel komt straks in de Tweede Kamer aan de orde.

De heer DOHLE merkt op dat zijn opmerkingen betrekking hebben op het standpunt van het IPO. Dat standpunt wil zijn fractie graag wat nuanceren.

De heer VEENSTRA heeft de indruk dat de discussie al iets verder is, maar hij wacht de beraadslagingen in het algemeen bestuur af.

De VOORZITTER vertrouwt erop dat de Drentse vertegenwoordigers, te weten de heren Veenstra en Kloos, dit standpunt in het overleg inbrengen.

(Mevrouw Klip verlaat de vergadering.)

8. Statenstuk 2006-233: Invoering mediation(vaardigheden)

De heer VEENSTRA complimenteert de indieners met de wijze waarop dit voorstel is voorbereid en ingediend.

Zijn fractie heeft het voorstel verschillende malen besproken en is uiteindelijk tot de conclusie gekomen het niet te zullen steunen, ondanks het feit dat zij mediation een heel goed instrument vindt dat ook in het middenbestuur best een rol kan spelen.

Met het argument dat omdat het in andere provincies is ingevoerd, ook Drenthe mediation moet gaan toepassen, heeft spreker wat moeite. Het instrument is verleden jaar in Overijssel in veertien situaties toegepast, waarbij er elfmaal sprake was van een geschil tussen de provincie en een gemeente. Sprekers fractie is van mening dat mediation alleen tussen gelijkwaardige partners goed werkt. Drenthe heeft zijn eigen schaal en dynamiek en moet zijn eigen instrumenten zoeken en daarbij niet zomaar andere provincies kopiëren.

In de commissie zijn de afgelopen tijd regelmatig voorstellen gedaan over de wijze van werken binnen de provincie en die voorstellen hadden vooral betrekking op de inhoud.

Van het bestuur en het ambtelijk apparaat mag een klantvriendelijke houding worden verwacht en dat aan een besluit een gedegen afweging voorafgaat. Als sprekers fractie de indruk heeft dat hiervan geen sprake is, dan spreekt zij het college daarop aan en verwacht daarna verbetering.

De PvdA heeft verder de indruk dat zonder het formele instrument van mediation de commissie voor de bezwaarschriften heel adequaat werkt. In 2005 waren er 65 bezwaarschriften, 21 hiervan zijn ingetrokken, waarvan 18 nadat het conflict in goed overleg was opgelost.

Een ander argument is dat geen karikatuur moet worden gemaakt van de cultuur binnen het provinciehuis en het formeel regelen van een instrument als mediation hieraan niet bijdraagt.

Het laatste argument om tegen het voorstel te zijn is dat invoering ervan vrij duur is.

De heer SLUITER vindt het een interessant voorstel dat, zo heeft zijn fractie begrepen, moet bijdragen aan de dejuridisering van geschillen. In een samenleving die steeds verder juridiseert, is dit een heel aardige tegenbeweging, die zeker de moeite van het proberen waard is.

De vraag is natuurlijk wel wat mediation in procedurele zin toevoegt. Als het leidt tot een uitbreiding van het procedurearsenaal bij geschillen, betekent het meer juridisering.

D66 vindt het instrument wel de moeite van het proberen waard, maar wil de proef beperken tot een periode van een of twee jaar, waarna grondig geëvalueerd zou moeten worden wat het heeft gekost en wat het heeft opgeleverd. Als de resultaten dan echt bemoedigend zijn, zou overgegaan kunnen worden tot structurele invoering.

D66 pleit daarom voor een verordening die geldt voor slechts twee jaar.

Met een bedrag van € 35.000,-- voor de implementatie van de verordening en scholing van ambtenaren, heeft D66 geen moeite, maar het gaat de fractie te ver nu al een bedrag structureel vast te leggen. Als het instrument werkelijk werkt, moet het de kosten in een periode van twee jaar kunnen terugverdienen vanwege de besparing op de bezwaar- en beroepsprocedures.

Mevrouw NIEUWENHUIZEN zegt dat ook haar fractie positief is over het voorstel. Eigenlijk zou zo'n instrument natuurlijk niet nodig moeten zijn, maar dat blijkt het dus wel te zijn, al is spreekster niet bekend in hoeverre dit ook voor Drenthe geldt.

Geldt de geheel of gedeeltelijk positieve afloop in ruim 60% van de zaken waarbij van mediation gebruik is gemaakt voor de burger, voor de overheid of voor misschien nog een andere instantie?

Welke opleiding heeft een mediator gevolgd? Is hij/zij ook juridisch geschoold of alleen in onderlinge contacten?

De heer LANGENKAMP zegt dat zijn fractie al vanaf de eerste mails over dit voorstel positief was en dat dit nog het geval is.

De heer BAAS vraagt zich af of dit niet een te zwaar middel is voor het aantal zaken dat in Drenthe niet langs de al geldende procedures op een goede manier kan worden afgewikkeld. Bij invoering van dit middel moet bij elke zaak de vraag worden gesteld of mediation ook kan worden toegepast, terwijl als het om juridische zaken gaat, de wet toch altijd geldt. Hij is het daarom met de PvdA eens dat dit middel niet zo'n geschikt instrument is bij geschillen tussen provincie en burgers. Vooralsnog is sprekers fractie geneigd niet met het voorstel in te stemmen.

Mevrouw KAAL is blij met de complimenten van de PvdA, al zal die fractie, ondanks het feit dat zij mediation een goed instrument vindt, het voorstel niet steunen. Juist omdat het een goed instrument is, is dit voorstel als reactie op het klanttevredenheidsonderzoek ingediend. In dit onderzoek staan namelijk ook zaken die wél voor mediation pleiten. Als iemand zijn inbreng onvoldoende herkent in de besluitvorming kan mediation zorgen voor een gelijkwaardige positie van de burger ten opzichte van de overheid als er bezwaren worden ingediend.

Overijssel is als voorbeeld genoemd, omdat daar het project zeer goede resultaten heeft opgeleverd. Nu is het nog zo dat een burger wel op een besluit van de overheid kan reageren, maar bij mediation kan er al in de voorfase overleg plaatsvinden, waardoor gemeenschappelijk naar een besluit kan worden toegewerkt.

In reactie op de opmerking dat geen karikatuur moet worden gemaakt van hoe nu wordt gewerkt, wijst spreekster op de programma's "Andere overheid" en "Samen sterker", die tot doel hebben dat de ambtenaren op een andere manier met de burgers gaan omgaan. Gedrag, vaardigheden en competenties worden daarbij aangepakt en mediation zou daar ook heel goed in passen.

Spreekster is blij dat D66 het een interessant voorstel vindt. In het voorstel is sprake van een evaluatie na drie jaar, met na elk jaar een korte tussenrapportage, en die periode is gekozen om het instrument ook de tijd te geven vorm en inhoud te krijgen. Bovendien moeten de mensen nog worden opgeleid en ook daar gaat nog wel enige tijd mee heen.

Het is natuurlijk de bedoeling het bedrag dat er nu ingestoken wordt, op den duur terug te verdienen. Het structurele bedrag is bedoeld voor opleiding, maar die investering moet uiteindelijk tot minder bezwaarschriften bij de Commissie Awb leiden.

De heer SLUITER vraagt op welke termijn de indieners die effecten verwachten. Als het goed werkt, moet eigenlijk al binnen een jaar duidelijk zijn wat de investering oplevert.

Mevrouw KAAL wijst erop dat het project in Overijssel al vier jaar loopt en dat pas in de laatste twee jaar duidelijk werd dat, vanwege de verschuiving van de behandeling van de bezwaren naar de voorfase, er nauwelijks meer bezwaarschriften werden ingediend. Het is ook de bedoeling niet meer in de bezwaarschriftenprocedure terecht te komen, omdat het doorlopen van die procedure onwijs veel geld kost.

Het positieve effect van mediation is dat zo'n 60% van de zaken niet een bezwaarschriftenprocedure volgt. In die gevallen zijn de partijen door mediation bij elkaar gebracht.

Om te worden opgeleid tot mediator hoeft iemand niet per se een rechtenstudie te hebben gevolgd. Er zijn aparte opleidingen voor. Het voorstel is een interne mediator aan te stellen die de eigen mensen opleidt.

Spreekster heeft niet de indruk dat mediation voor Drenthe een te zwaar middel is.

De heer BOMHOF merkt op dat het voorstel is bedoeld om het hele bestuursproces te dejuridiseren. Dejuridisering is belangrijk omdat het bij veel zaken alleen maar gaat om papieren procedures die uiteindelijk allemaal nog een keer geëffectueerd moeten worden. Dat kost allemaal heel veel tijd en geld en waarom zou dan niet, wanneer er verschillen van mening blijken te zijn, al in een vroeg stadium geprobeerd worden tot een vergelijk te komen?

In juridische geschillen gaat het er heel vaak om of men elkaar begrijpt en of men vertrouwen in elkaar heeft en of men bereid is op een onbevengene manier naar elkaar te luisteren. Daarvoor is mediation bedoeld. Mediation bespaart daardoor geld, voorkomt ergernis en is vrij efficiënt.

Als de kans van slagen 60% is, is mediation niet overbodig. Als de mediation is geslaagd, zal er geen bezwarenprocedure meer zijn, dus hoeven provincieambtenaren die procedure niet voor te bereiden, hoeven de leden van de bezwaarschriftencommissie niet meer bijeen te komen en hoeft de bestuursrechter zich er uiteindelijk ook niet meer over te buigen. Het doel van mediation is dus de zaak op een wat prettiger manier en in een eerder stadium op te lossen.

Mediation is dus klantvriendelijk en dat wordt door de burger zeer gewaardeerd.

Voor het organiseren van mediation is een beleidsregel nodig: de criteria van wanneer wel en wanneer geen mediation kan worden toegepast, moeten natuurlijk wel vastgelegd worden.

Deregulering is natuurlijk geen doel op zich. Maar wanneer uit een oogpunt van efficiency en klantvriendelijkheid wordt besloten tot mediation over te gaan, moet wel worden vastgelegd - en dat kan in een paar regels - hoe de procedure wordt ingericht.

De procedure is voor alle belanghebbenden productief: de overheid is minder tijd kwijt en de burger hoeft geen procedure te beginnen en dus in een later stadium geen advocaat in te schakelen.

De ervaring moet leren of het aantal zaken in Drenthe wel voldoende is om mediator aan te trekken. Het aantal zaken voor en na de besluitvorming moet dan worden bekeken. Als voor de besluitvorming met succes invloed kan worden uitgeoefend, zal na de besluitvorming geen bezwarenprocedure meer volgen. Als het besluit eenmaal genomen is, kan bezwaar worden voorkomen door het besluit te bespreken en daarbij uit te leggen hoe het besluit tot stand is gekomen. De beleidsregel zal dus op papier gezet moeten worden, maar als bezwaren worden voorkomen is er geen sprake van extra papier.

Als na een jaar of drie - de heer Sluiter pleit ervoor dit al na twee jaar te doen - blijkt dat het allemaal niet werkt, zullen de fracties van de VVD en het CDA de eerste zijn die zeggen dat ermee gestopt kan worden. Als er onvoldoende vraag is, zal het voorstel worden gedaan de regeling in te trekken.

Het bedrag van € 10.000,- is bedoeld om de mediator te betalen. Voorlopig worden de leden van de Commissie voor de bezwaarschriften ook nog wel betaald en het zal na invoering van het besluit nog zeker wel een halfjaar duren voor de mediator de eerste zaak krijgt voorgelegd. Na verloop van tijd moet het bedrag van € 10.000,- gecompenseerd worden doordat de Awb-commissie veel minder zaken krijgt voorgelegd.

De heer KLOOS zegt aanvankelijk de mening van de heer Veenstra te hebben gedeeld. Na de uitleg van de indieners van het voorstel resten nog de vragen om hoeveel fte's het gaat: 0,5 of 1 fte of dat de mediator per zaak wordt betaald en hoeveel zaken een mediator per jaar ongeveer voorgelegd zal krijgen.

De heer BOMHOF wijst erop dat er geen mediators in dienst van de provincie komen. Er komt een mediationpool, waarvoor lieden van buiten worden aangezocht. Het tarief zal laag zijn, namelijk € 100,- per uur. Het aantal zaken dat voor mediation in aanmerking komt, wordt op 10 geschat.

Ook binnen de provinciale organisatie zijn er wel mensen die tot mediator kunnen worden opgeleid. Dan gaat het om zaken waarbij vóór de besluitvorming plaatsvindt wordt bekeken of via interne mediation een oplossing van het geschil kan worden bereikt. De kosten van die provinciale ambtenaren worden intern verrekend.

De heer KLOOS vraagt of dan intern uren moeten worden geschreven voor mediation.

De heer BOMHOF zegt dat het gaat om mensen die toch al vaak voorlichting geven over een bepaald besluit, bijvoorbeeld over een vergunning voor een milieubelastende inrichting. Die mensen gaan hier dan mee aan de gang.

Mevrouw KAAL wijst erop dat ambtenaren van de Afdeling Juridische Zaken nu ook vaak wordt gevraagd hoe met bepaalde zaken moet worden omgegaan. Bij aanvaarding van dit voorstel kan een beroep worden gedaan op iemand die daar speciaal voor is opgeleid en de techniek veel beter beheerst.

De heer KLOOS zegt dat hij overtuigd is.

De heer WEGGEMANS zegt dat het college het voorstel natuurlijk ook heeft bekeken. Hij dankt de indieners van het voorstel voor het toevoegen van de financiële paragraaf.

Met mevrouw Kaal is het college van mening dat de gevraagde deskundigheid eigenlijk al wel aanwezig is, maar dat het vooral om ervaring gaat.

Met de heren Veenstra en Baas vraagt het college zich daarom af of het nog wel nodig is iets extra's te organiseren voor de afhandeling van bezwaarschriften.

Spreker heeft een toelichting op argument 2.1 gemist. Interactieve beleidsvorming wordt op de pagina 233-5 van de toelichting omschreven als een proces waarbinnen door de overheid de ontwikkeling van (nieuw) beleid wordt georganiseerd in samenwerking met betrokken burgers. Bij nieuw beleid zijn vooral boeren en natuurbeheerders betrokken en dan zou in de voorfase al mediation moeten worden toegepast. Maar bij mediation zijn partijen en vertegenwoordigers (pagina 232-2 van de toelichting) verplicht tot geheimhouding en dat geeft het gevoel dat in de voorfase alles al keurig in een achterkamertje wordt geregeld, waarna de staten tevreden zijn omdat met alle partijen is gesproken. Punt 2.1 van de argumentatie, dat pas aan het eind van de bespreking in de commissie in beeld kwam, is daarom toch wel een discussie waard. Het college wil per se niet de daarin voorgestelde kant op, omdat de democratie daarmee buiten spel wordt gezet. Het college hoort graag hoe de andere partijen hierover denken. Spreker voelt, als de staten dan toch met het voorstel akkoord gaan, meer voor het opnemen van een duidelijke datum dan voor een evaluatie na twee jaar, maar eigenlijk voelt het college dus niets voor het voorstel.

TWEEDE TERMIJN

De heer DE JONG wil degenen die bedenkingen hebben bij het voorstel wijzen op punt 5 van de toelichting. Uiteindelijk leidt mediation op langere termijn tot een betere relatie tussen overheid en burgers, omdat beide partijen niet direct tegenover elkaar komen te staan in de bezwaarschriftenprocedure. Verder heeft mediation in Overijssel geleid tot een veel kortere gemiddelde behandelingsduur van bezwaarschriften: die liep terug van 15 tot 7,4 weken.

In een samenleving waarin een burger snel een kwalitatief goed besluit verwacht, blijkt mediation dus een goed middel te zijn.

De heer VEENSTRA zegt dat zijn fractie punt 2.1 van de argumenten nog eens goed zal bestuderen. Na de discussie gehoord te hebben, blijft de fractie van de PvdA bij haar standpunt dat geen afzonderlijk instrument moet worden toegevoegd. Een gebrek aan klanttevredenheid moet met de aanwezige mensen en instrumenten opgelost worden. Als de afhandeling te lang dreigt te duren, kan een beroep worden gedaan op de Verordening dwangsom.

In het Jaarverslag van de Commissie voor de bezwaarschriften staat dat die commissie al enkele jaren probeert op de wijze van mediation te bemiddelen en dat na goed overleg 18 bezwaarschriften zijn ingetrokken. Deze werkwijze zit dus nu al in het systeem.

De fractie zal na de bespreking van vandaag het voorstel nogmaals bespreken en in de statenvergadering haar definitieve standpunt bepalen.

De heer SLUITER is het niet met de heer Weggemans eens dat wanneer te veel de kant wordt opgegaan van interactieve beleidsvorming het democratisch proces eigenlijk een beetje buiten spel wordt gezet. Dat is ook niet de ervaring in Overijssel.

Mediation zorgt er wel voor dat men zich in de beleidsvoorbereidende fase meer bewust wordt van mogelijke voetangels en klemmen na de besluitvorming en daarom zal geprobeerd worden die voetangels en klemmen er van tevoren al uit te halen. Het bestuursorgaan moet genoeg zelfbewustheid hebben om, wanneer het meent dat een besluit niet helemaal is wat het moet zijn, dat besluit niet vast te stellen. D66 vindt dat mediation een kans moet hebben, maar meent daarbij wel dat de resultaten vrij snel zichtbaar moeten zijn. Die eis wordt aan gesubsidieerde instellingen gesteld en moet dan ook voor de provinciale organisatie zelf gelden.

Als mediation wordt ingevoerd zullen mensen moeten worden opgeleid om situaties te herkennen en als mediation dan zoveel voordelen heeft als in het voorstel wordt gemeld, dan moeten de resultaten binnen uiterlijk twee jaar bekend zijn, inclusief de besparing vanwege het verminderde aantal beroepsprocedures.

De fractie van D66 wil onder die voorwaarden mediation wel een kans geven.

Mevrouw NIEUWENHUIZEN gaat ervan uit dat de besprekingen niet in de hele voorfase geheim zullen zijn.

Zij is het met de heer Sluiter eens dat de eisen die aan gesubsidieerde instellingen worden gesteld ook voor de eigen provinciale organisatie moeten gelden.

De heer LANGENKAMP heeft de indruk dat de verwachte resultaten redelijk zijn verwoord. Hij vindt het goed dat wanneer na drie jaar de resultaten niet voldoende zijn, de indieners bereid zijn een voorstel in te dienen om dit instrument weer af te voeren.

GroenLinks heeft in diverse gemeenteraden voorgesteld dit instrument in te voeren en daar werkt het prima. Daarom zal GroenLinks in de statenvergadering voor het voorstel stemmen.

De heer BAAS blijft zijn bedenkingen houden. Op zich heeft hij geen bezwaar tegen mediation, zijn bezwaar geldt de structurele inbedding ervan. Zijn fractie zet liever meer in op het verbeteren van communicatieve vaardigheden van ambtenaren die met burgers en instellingen moeten overleggen. Veel indieners van bezwaren zijn al tevreden met een brief waarvan ze de inhoud snappen, ook al is de uiteindelijke beslissing negatief.

Indien toch wordt besloten tot het invoeren van mediation bij conflicten tussen provincie en burgers, dan zal altijd een mediator van buitenaf moeten worden ingeschakeld, want een interne mediator zal niet onafhankelijk zijn.

De fractie van de ChristenUnie blijft tegen het voorstel.

Mevrouw MULDER wijst erop dat wanneer het instrument van mediation niet wordt aangeboden, nooit duidelijk wordt of mediation wel een rol kan spelen. Juist van een partij van de ChristenUnie verwacht zij dat die zal proberen via overleg tot overeenstemming te komen.

De heer BAAS vindt het beter om zonder het instrument van mediation tot overeenstemming te komen. Mondige Drentse burgers zullen overigens wanneer het aan de orde is zelf wel mediation voorstellen.

Mevrouw MULDER zegt dat die mondige Drentse burgers volgens de heer Baas vaak niets van juridische brieven snappen. Het CDA wil iedere burger de mogelijkheid om van mediation gebruik te maken geven en die burger kan dan zelf wel bepalen of hij dat ook doet. De heer Baas vindt dit kennelijk niet belangrijk.

De heer BAAS zegt er alleen op gewezen te hebben dat wanneer ambtenaren zich nog wat meer bewust zijn van de mogelijkheden van communicatie in de richting van de burger, mediation waarschijnlijk helemaal niet nodig is. Daarom wil hij dit middel niet structureel aanbieden.

Mevrouw KAAL erkent dat de expertise op zich al in huis is, want veel ambtenaren kunnen al een goed telefoongesprek voeren. Maar het is niet een kwestie van aardig zijn en goed luisteren, mediation is veel meer.

Premediation is bedoeld om in de voorbereiding van een besluit met de betrokkenen te bekijken op welke punten partijen elkaar kunnen vinden. Een voorbeeld waarin het in de voorbereiding is misgegaan is De Runde.

Als in de voorbereiding van zo'n besluit een onafhankelijk persoon die geheimhouding heeft met alle partijen gaat spreken, kan veel ongenoegen voorkomen worden. Als zijn bemiddeling niet lukt, kunnen partijen in een later stadium altijd nog verder gaan.

De Commissie voor de bezwaarschriften doet heel goed werk, maar die commissie komt pas in actie nadat een besluit is genomen. Van de 65 bezwaarschriften die in 2005 zijn ingediend, zijn na overleg 18 ingetrokken, maar de vraag is hoeveel dit er zouden zijn geweest als mediation was toegepast.

De heer Sluiter vindt een looptijd van drie jaar lang. Het duurt echter wel een jaar voor het besluit wordt ingevoerd en verder moeten er nog mensen opgeleid worden.

De heer SLUITER meent dat het best mogelijk is het besluit per 1 januari 2007 in te voeren en dat de resultaten dan een jaar of twee daarna toch wel duidelijk moeten zijn.

De heer BOMHOF wijst erop dat het voorstel is mediation per 1 januari 2007 in te laten gaan voor zaken waarover al een besluit genomen is. Voor zaken waarover nog een besluit moet worden genomen, is nog wat meer tijd nodig. Daarom houdt hij vast aan een periode van drie jaar. Als na drie jaar blijkt dat het instrument echt niet werkt, wordt het weer afgevoerd.

Mevrouw KAAL hoort graag hoe de PvdA, die wel verbeteringen in dit huis wil maar hiervoor geen nieuw instrument wil invoeren, het allemaal wil regelen. Alleen een probleem signaleren is niet voldoende.

De heer VEENSTRA zegt erop gewezen te hebben dat wanneer er problemen zijn met de klanttevredenheid, de organisatie anders moet gaan werken. Het overleg met de betrokkenen moet dan beter worden, maar naar zijn mening is daar niet direct een nieuw instrument voor nodig.

Mevrouw KAAL vraagt hoe die verbeteringen dan tot stand moeten komen.

De heer VEENSTRA zegt dat voorafgaande aan de besluitvorming de argumenten goed moeten worden afgewogen. Daartoe dienen ambtenaren de mensen op te zoeken en goede gesprekken met hen te voeren. Dát dient de houding te zijn.

De heer BOMHOF wijst erop dat de situatie vaak vastloopt vanwege de verschillende standpunten van de ambtenaar en de betrokken burger. Vaak wordt er dan een derde - dat kan een collega van die ambtenaar zijn of zijn chef - bijgehaald en dat is dan al een vorm van premediation. Wat met dit voorstel wordt bedoeld, staat dus niet zo heel ver af van wat in de praktijk al gebeurt.

De heer BAAS zegt dat wat de heer Bomhof nu beschrijft, al gewoon gebeurt. Waarom dan dat extra middel? Er kunnen zich gevallen voordoen waarin mediation als extra middel zijn nut kan hebben, maar als er een collega bijgehaald wordt of een chef, gaat het proces vaak van nature al gewoon verder.

Mevrouw KAAL is van mening dat iemand het "mediaten" moet leren. Daarvoor moet een opleiding gevolgd worden. Als iemand het van nature al kan is dat natuurlijk wel heel mooi, maar niet iedereen kan het.

De heer BAAS heeft gehoord dat de opleiding zelfs heel duur is. Maar iemand die in het provinciehuis werkt, zal altijd partijdig zijn en dus zal de mediator iemand van buiten moeten zijn. Misschien is een bedrag van € 100,- per uur dan ook wel niet genoeg.

De heer BOMHOF lijkt het helemaal niet nodig de mediator iemand van buiten de organisatie te laten zijn, want in het provinciehuis werken nu al vertrouwenspersonen waarbij personeel terecht kan. Het is dus zeer wel mogelijk om binnen de Stafafdeling BJC iemand aan te wijzen die bij twisten tussen twee andere afdelingen de rol van mediator vervult. Zo gaat het in Overijssel en enkele andere provincies en in diverse gemeenten ook al.

Niet alleen de Awb-commissie doet al wat aan mediation - eigenlijk pseudomediation - rechtbanken doen dat ook. Het is landelijk beleid dat alle rechtbanken een mediationkamer krijgen. Daarbij wordt de klager duidelijk wat hij kan verwachten en welke kwaliteiten de mediator heeft.

Bij de Dwangsomregeling gaat het om de uitvoering van bestaande werkzaamheden en daarom hadden de staten er ook geen stuiver extra voor over.

In een mediationproces zorgt de mediator ervoor dat de partijen gelijkwaardig zijn. Hij vult de lacunes in kennis bij de burger op.

De VOORZITTER stelt vast dat het stuk de voorgestelde B-status behoudt.

9. Brief van 11 mei 2006, kenmerk 19/5.3/2006005072, over Evaluatie cultuurtoerisme

De heer VAN DE POL merkt op dat de bij behandeling van het project Cultuurtoerisme II van het NNBT in het voorjaar van 2003 gevraagde externe evaluatie nu voorligt.

In het statenstuk dat op 19 maart 2003 is behandeld was voor Cultuurtoerisme II € 930.000,-- uitgetrokken. Dit bedrag is later verlaagd tot € 713.000,--. Het faillissement van het NNBT heeft ertoe geleid dat uit Kompas verstrekte voorschotten in de boedel terecht kwamen, waardoor twee grote bedragen niet benut konden worden.

De bijdrage van de provincie was € 180.000,-- en verder heeft de provincie € 54.000,-- als bijdrage in het tekort voldaan.

Bovendien was in de begroting van het NNBT voor het door de provincie gevoerde projectmanagement € 122.000,-- opgenomen. Al met al heeft dit project zo'n € 180.000,-- meer gekost.

Voor activiteiten en productontwikkeling was een bedrag van bijna € 400.000,-- begroot. Hiervan is € 281.000,-- uitgegeven.

Voor promotie was € 125.000,-- begroot en hiervan is € 93.000,-- uitgegeven. De overheadkosten waren al met al hoger dan die voor de producten en promotie.

Hoe denkt het college zelf over de evaluatie? Is het tevreden over de resultaten of gematigd tevreden en ziet het verbeterpunten?

Wat gebeurt er met de fulltime functie die vrijvalt als het college besluit niet met het project Cultuurtoerisme door te gaan?

Mevrouw NIEUWENHUIZEN maakt uit het rapport op dat in totaal ongeveer € 1,2 miljoen in cultuurtoerisme is gestopt, dat met dat geld veel is gedaan, maar dat het heel lastig is te bepalen in hoeverre er sprake is van een concrete bijdrage aan de versterking van de concurrentiepositie van het toeristisch-recreatieve bedrijfsleven. Van het beschikbare bedrag is 44% besteed aan projectmanagement en daarom had best een aantal duidelijk meetbare prestatie-indicatoren geformuleerd kunnen worden, aan de hand waarvan zou kunnen worden gecontroleerd of er werkelijk een bijdrage aan het toeristisch-recreatieve bedrijfsleven was geleverd.

GS stellen voor cultuurtoerisme in de toekomst in de bestaande beleidskaders in te bedden en daar kan spreeksters fractie zich van alles bij voorstellen. Het moet alleen wel duidelijk blijven waar mensen met hun vragen terecht kunnen.

De samenstellers van het rapport stellen voor het begrip cultuurtoerisme scherper te definiëren, waarbij vooral aan zaken met betrekking tot de kunst wordt gedacht. Wellicht is het handig de uitkomsten van Toerdata Noord daarbij te betrekken, waaruit blijkt dat vooral de slechtweervoorzieningen, voorzieningen voor kinderen en voorzieningen voor ouderen voor verbetering vatbaar zijn. Wellicht kan het begrip cultuurtoerisme een zodanige invulling krijgen dat ook die groepen worden bereikt.

De heer BOMHOF zegt dat zijn fractie de blik vooral op de toekomst richt. Ecorys constateert dat aan de afspraken en verwachtingen met betrekking tot de op pagina 2 van de Beleidsbrief genoemde thema's is voldaan, maar zegt niet goed te kunnen vaststellen in hoeverre cultuurtoerisme hieraan een bijdrage heeft geleverd.

Het Drents Museum en het Nationaal Hunebed Informatiecentrum hebben de laatste anderhalf jaar meer bezoekers ontvangen en dat is vooral omdat het Drents Museum fors aan de weg heeft getimmerd met heel goede tentoonstellingen en het informatiecentrum in Borger compleet is verbouwd en er na een verbouwing altijd meer bezoekers komen. Maar het Veenpark en het Van Gogh-huis hebben behoorlijk minder bezoekers getrokken, om nog maar niet te spreken over Orvelte.

Het is zaak positief te blijven en verder te gaan met wat wel is gelukt. Het veld vindt dat er op het punt van samenwerking en vergroting van draagvlak wel veel gebeurd is, maar toch niet voldoende. Ook de samenwerkingsverbanden die er zijn dringen erop aan met het project door te gaan. Het college wil dit eigenlijk ook en wil dit onderbrengen in het Plan van aanpak van Marketing Drenthe. De VVD is het hiermee eens. Het hiervoor beschikbare geld moet dan tevens geormerkt worden, want dat geeft het veld duidelijkheid.

Behalve voor Marketing Drenthe ziet de VVD ook nog een rol voor GS zelf. Het Drents Museum heeft de laatste jaren landelijk veel aandacht gekregen met tentoonstellingen als die van Röling, en de Praagse schilders, maar omdat de bezoekersaantallen wel behapbaar moeten blijven, moet de oplossing in de Regiovisie worden gezocht. Samen met het Gronings Museum en De Buitenplaats moet getracht worden dat tandje hoger waarmee het Drents Museum bezig is geweest vast te houden, opdat mensen uit het hele land hierheen komen. De cultuurvoorzieningen in dit deel van het land hebben over het algemeen nog te weinig uitstraling om mensen uit het westen van het land hierheen te halen, maar het Drents Museum laat zien dat het wel mogelijk is. Als de tentoonstellingen dan over twee of drie musea worden gespreid, worden bezoekers er misschien toe verleid een meerdaagse trip naar het Noorden te maken, in plaats van aan het eind van de middag weer spoorlags richting huis te vertrekken.

De heer HAAR zegt dat het faillissement van het NNBT een flinke stok in het wiel van het project Cultuurtoerisme heeft gestoken. Over een periode van zes jaar is een bedrag van € 1,2 miljoen in het project gestopt en het resultaat was slechts een aantal verspreid liggende projecten. De effecten daarvan zijn moeilijk uit de evaluatie op te maken. Zo is er bij het Van Gogh-huis en het Veenpark sprake van een terugloop in bezoekersaantallen, terwijl andere voorzieningen meer bezoekers trokken. Het is niet duidelijk of die ontwikkelingen dankzij of ondanks dit project tot stand zijn gekomen. Het jubileum van het Drents Museum heeft heel veel publiek getrokken en dit staat los van het project Cultuurtoerisme. Toch is Cultuurtoerisme als vorm van kwaliteitstoerisme voor Drenthe buitengewoon aantrekkelijk. Ook al is het resultaat niet al te goed, D66 ziet toch graag dat het project wordt voortgezet. Daarbij moet wel worden nagegaan of het verder wordt ondergebracht bij bestaande culturele organisaties of bij Marketing Drenthe, wat de voorkeur van sprekers fractie heeft.

De betrokkenheid van de commerciële recreatiesector zelf is ook belangrijk. Uit het evaluatierapport valt niet op te maken hoeveel geld er uit de marktsector gegenereerd is. Spreker had graag gelezen dat het totale bedrag over de afgelopen zes jaar € 2,5 miljoen was geweest: € 1,3 miljoen uit de markt en € 1,2 miljoen van de overheid.

Er is veel geld in het management gestoken - dat heeft ongetwijfeld ook te maken gehad met de troubles bij het NNBT - en relatief wat minder geld in activiteiten.

Het project is voor een belangrijk deel gefinancierd met Kompas-gelden. Is daar voor dit en de komende jaren ook nog kans op?

Dat er in Drenthe meer grote aansprekende projecten moeten komen, zoals de heer Bomhof suggereerde, betwijfelt spreker. Drenthe moet wel voor kwaliteit gaan, maar dan eerder voor kleinschalige kwaliteit met een pluriform aanbod. Cultuurtoerisme is meer een verzameling van activiteiten op verschillende terreinen, zoals kunst, architectuur, archeologie en literatuur.

Het moet een uniek Drents product worden want op meer van hetzelfde van wat er elders al is, zit niemand te wachten. Het moet iets authentiek Drents zijn en moet vooral kwaliteit hebben en op dat punt valt nog wel een slag te maken.

De heer LANGENKAMP merkt op dat cultuurtoerisme al onderwerp van gesprek was voordat het NNBT ontstond. Er was al vier jaar een projectgroep bezig met de vier thema's die door het NNBT zijn overgenomen. Dat was ook meteen het probleem. De werkgroep sprak over een begin en het NNBT nam het over als een eindproduct. Spreker is benieuwd naar de mening van de heer Weggemans, die er toentertijd ook al bij was, over deze analyse.

Het is moeilijk uit de evaluatie op te maken of het project wel succes heeft gehad, want de rapporteurs spreken over een mager resultaat van een project dat uiteindelijk toch wel tot samenwerking heeft geleid. Dat was ook wel de bedoeling, zeker achteraf gezien, maar het is natuurlijk de vraag of wanneer bekend was dat dit het resultaat zou zijn, er wel een bedrag van € 1,2 miljoen beschikbaar zou zijn gesteld.

De opmerking dat er wellicht toch een manager nodig is om alle vragen vanuit de sector te beantwoorden, brengt spreker weer op zijn Nort-consulent.

De groei van 30% is niet gerealiseerd en ook nu kan de sector nog niet op eigen benen staan, maar spreker wil wel dat het project wordt voortgezet. Het moet dan als een van de pijlers naast wonen, werken en onderwijs ondergebracht worden bij Marktplan.

De heer BAAS vindt de onderbouwing van het CDA bij het verzoek dit onderwerp op de agenda te plaatsen wel heel erg mager. Het verhaal van de heer Van de Pol waarin het wemelde van de cijfertjes, had beter aan de enkele regels die nu op papier stonden kunnen worden toegevoegd.

Uit de evaluatie blijkt dat sommige projecten beter zijn gaan lopen, terwijl dit zeker niet voor andere - bijvoorbeeld het Van Gogh-huis - geldt. Het staat buiten kijf dat er nog een slag gemaakt moet worden, maar de ChristenUnie kan zich in algemene zin wel vinden in de mening van het college: blijven investeren in cultuurtoerisme. Het Plan van aanpak van Marketing Drenthe kan gebruikt worden om op dit punt weer een slag te maken. Er is in ieder geval nog genoeg werk aan de winkel.

De heer LOOMAN maakt uit het evaluatierapport op dat aan het begin van het traject een aantal zeer algemene prestatie-indicatoren is geformuleerd, waarna aan een zeer specifieke project is begonnen. Bij die manier van werken is het heel lastig begin en eind bij elkaar te brengen. De staten hadden dus eigenlijk aan het begin van het traject de prestatie-indicatoren scherper moeten formuleren.

Uit de evaluatie blijkt wel dat het cultuurtoerisme in Drenthe op de kaart is gezet en dat er nog mogelijkheden zijn. De conclusie van het college om het geen apart project meer te laten zijn maar het breder in te kaderen heeft de volledige instemming van sprekers fractie. Het moet dus niet alleen meer via Marketing Drenthe lopen, maar ook ingekaderd worden in instrumenten als de Cultuurnota en het Uitvoeringskader voor recreatie en toerisme.

Van de indrukwekkende hoeveelheid cijfers die de heer Van de Pol heeft genoemd, heeft spreker onthouden dat toen de staten in januari 2003 besloten fase II toch door te laten gaan, zij zich terdege realiseerden dat daar het nodige uit voort zou kunnen komen, gelet op het einde van het instituut waarvan de naam niet meer in de staten zou worden genoemd.

Die gebeurtenis is waarschijnlijk voor een belangrijk deel de verklaring voor de wanverhouding tussen overhead en werkelijk voor het project gedane uitgaven.

De heer WEGGEMANS is het met de heer Langenkamp eens dat het allemaal in 2001 met het project Cultuurtoerisme begonnen. Het was een nieuw item en alle provincies dienden zich te richten op deze nieuwe tak van toerisme. In september a.s. zal weer een nieuw item worden gepresenteerd op een congres over cultuur en economie, een verhaal dat afkomstig is van het Ministerie van Economische Zaken. Drenthe dient wel op dit item in te spelen, want het moet zich de mogelijkheden die het schept niet laten ontgaan.

Cultuurtoerisme kwam vanuit de overheid en heeft heel veel gang gezet, waaronder het Hunebed Informatiecentrum en het Gevangenismuseum. De gedachte hierbij was dat hiervan een stimulans zou uitgaan richting bedrijfsleven.

Ecorys is gespecialiseerd in het opstellen van evaluaties en heeft enige zwakte geconstateerd in de indicatoren, waardoor het moeilijk is het effect van het project precies aan te geven. Maar het is in dit geval zeker van belang ook even naar de start te kijken.

De door de heer Van de Pol genoemde bedragen komen in de afrekening van het SNN wel aan de orde, want het grootste deel van het geld kwam van het SNN.

Met de heer Haar is spreker van mening dat er wat te veel kleine projecten waren, maar als er een pot met geld is, zijn er ineens veel mensen met een interessant plan dat redelijk snel onder de criteria is te brengen. Het doel is natuurlijk ook het geld uit te geven en dan kan de provincie wel eerst strengere criteria bepalen en pas geld geven als daaraan is voldaan, maar dat is in dit geval niet gebeurd. Er zijn ook heel kleine projecten van zo'n € 2.000,-- gehonoreerd. Van dergelijke projecten is natuurlijk minder effect te verwachten dan van projecten van twee ton.

Bij geld vanuit Kompas hoort niet alleen geld van de provincie, maar ook inzet van het bedrijfsleven zelf. Alleen is in dit geval de afrekening wat moeilijk te maken, omdat de inzet van de bedrijven bestond uit uren. Ook die kwestie zal wel worden opgelost en er zal uiteindelijk dus wel een fatsoenlijke afrekening komen, maar duidelijk moet zijn dat dit project niet uit de markt is gekomen.

Er is veel geld, namelijk zo'n 42% van het bedrag, gegaan naar de mensen die het proces moesten voortstuwen. Toch dringt Ecorys erop aan menskracht te blijven inzetten voor die stimulatie. Het college kiest hier niet voor. Er is nu zes jaar geëxperimenteerd met projecten, maar nu moet Cultuurtoerisme gewoon onderdeel worden van het toerisme in Drenthe, waarmee Cultuurtoerisme een rol hoort te spelen bij Marketing Drenthe en bij de thema's die er waren. Het thema Veen en Van Gogh heeft wel meer opgeleverd dan in de evaluatie staat. Met het Toerpark Moor, een grensoverschrijdend project, zijn veel activiteiten ontstaan. Het project Cultuurtoerisme krijgt dan ook wel een vervolg. Bovendien zal de provincie er met menskracht ook voldoende op blijven inzetten. Daarnaast zullen er in de toekomst best wel weer projecten komen die voor subsidiëring worden voorgedragen. Hiervoor komt geen geld meer van EZ, maar van het Europese geld blijft een deel bestemd voor recreatie en toerisme, maar dan vooral gerelateerd aan het landelijk gebied. Het is dus niet onmogelijk dat er nog geld komt, maar het bedrag zal wel lager zijn.

Archeologie is natuurlijk maar een deel van het Drents Museum, maar de heer Bomhof merkt terecht op dat het museum zich heel goed heeft ontwikkeld met mooie tentoonstellingen. Ook de volgende tentoonstellingen zullen vast veel bezoekers trekken. Het resultaat hiervan is ook dat het museum vraagt om te kunnen uitbreiden want voor al die bezoekers zijn natuurlijk wel faciliteiten nodig.

De heer BOMHOF zegt vooral bedoeld te hebben op samenwerking met het Groninger Museum en De Buitenplaats en niet direct op uitbreiding.

De heer WEGGEMANS merkt op dat die opmerking ook bij de bespreking van de Regiovisie al is gemaakt. Het is ook de bedoeling om voor de oplossing van de problematiek van De Buitenplaats een link te leggen met het Groninger Museum en het Drents Museum en daarbij kijkt het college liever vier jaar dan een jaar vooruit. Er zal nu onderzocht worden of hiervoor ook geld uit de Regiovisie kan komen. Het Van Gogh-huis draait misschien niet zo best, maar het is er nog steeds. Het is misschien omdat in de prognose van een te hoog bezoekersaantal is uitgegaan, dat de opkomst nu wat teleurstellend is. Als de commissie op de hoogte wil worden gehouden van de directe financiële afrekening, dan kan zij bericht krijgen wanneer de Kompas-afrekening klaar is.

TWEEDE TERMIJN

De heer VAN DE POL zegt dat het hem niet specifiek om de financiële afrekening ging, maar om het feit dat het procesmanagement 56% van het bedrag heeft opgeslokt, waarmee maar 44% overbleef voor producten en promotie. Wat gebeurt er nu met dat procesmanagement?

Mevrouw NIEUWENHUIZEN wijst erop dat het bij cultuurtoerisme al vaak om slechtweervoorzieningen gaat en dat daarom het afstemmen van deze projecten op de doelgroepen die in Toerdata Noord zijn genoemd een positief effect kan hebben.

De heer WEGGEMANS merkt op dat het procesmanagement gebeurt door medewerkers van de Afdeling Economie. Wat op het gebied van recreatie en toerisme gebeurt, loopt via die afdeling en dat zal zo blijven omdat het in het vervolg gewoon is ingebed in het normale beleid en geen apart project meer is. Het doel van cultuurtoerisme was niet zozeer het bevorderen van de totstandkoming van slechtweervoorzieningen als wel het tot stand brengen van interessante toevoegingen. Drenthe scoort overigens goed qua aantal slechtweervoorzieningen. Daar komt dan binnenkort nog de overdekte speelplaats voor kinderen bij het Noorderdierenpark bij. Dit zijn zaken die de markt zelf moet oppakken en de provincie kan daarbij hoogstens een tip geven.

De VOORZITTER heeft de indruk dat dit punt voldoende besproken is.

10. Brief van 12 april 2006, kenmerk 15/5.4/2006003780, over Werken in de bouw

De heer HUIZING wijst op de uitgebreide toelichting van zijn fractie bij het verzoek om agendering van deze brief.

Met betrekking tot de convenanten valt op dat de gemeenten de regierol krijgen. Dat is wel begrijpelijk, maar ook de provincie kan hierin wel een rol hebben, al was het maar om te enthousiasmeren. Een convenant is natuurlijk wel mooi, maar het komt uiteindelijk op het werk aan.

Het is merkwaardig dat als het gaat om werk en werkgelegenheid het CWI geen partner in het convenant is. Waarom is dat?

De aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt blijft een nijpend probleem. Dat die aansluiting niet goed is, ligt voor een deel ook aan de arbeidsmarkt zelf, zo erkennen de ondernemers, want de onderwijsinstellingen weten niet altijd wat de markt vraagt. Het is dus zaak vraag en aanbod goed bij elkaar te krijgen.

De fractie van de PvdA vindt het belangrijk dat de betrokkenheid van de provincie bij dit onderwerp een gezicht krijgt.

De heer SLUITER leest in de toelichting dat de PvdA het wenselijk acht bij alle overheidsaanbestedingen als structureel beleid in te voeren dat in de bestekken ruimte wordt gemaakt voor leerlingwerkplaatsen. Dat is natuurlijk een sympathieke gedachte, maar er zit ook een maar bij, want hiermee ontstaat een ongelijkheid in concurrentiepositie tussen grote en kleinere aannemers. De kleintjes zullen het moeilijker vinden om leerlingwerkplaatsen in de offerte op te nemen dan grotere en dat kan toch niet de bedoeling zijn. Heeft de PvdA heeft zich deze, mogelijk niet bedoelde, consequentie gerealiseerd?

De heer HUIZING zegt geconstateerd te hebben dat het ontzettend moeilijk is mensen die voor een beroep zijn opgeleid, ervaring te laten opdoen. Maar als daardoor die opleidingen niet meer worden gevolgd, heeft dit op den duur ook nadelige gevolgen voor het bedrijfsleven zelf. Het is niet bij spreker opgekomen dat het voorstel van zijn fractie een concurrentieprobleem tot gevolg kan hebben. De PvdA heeft zich met name laten leiden tot wat de provincie zelf kan doen. Zelf is spreker nog nooit geconfronteerd met het door de heer Sluiter geschetste probleem.

De heer VAN DER POL zegt dat kleine aannemers die leerlingwerkplaatsen juist wel kunnen gebruiken omdat zij ook voor de begeleiding kunnen zorgen.

De heer HUIZING merkt op dat het probleem dan helemaal is opgelost.

De heer LANGENKAMP zegt de toelichting te hebben gelezen als een oproep om er een tandje bij te zetten. Hij is het er helemaal mee eens.

Mevrouw NIEUWENHUIZEN vraagt of geen accentverschuivingen nodig zijn nu de bouw aantrekt en er eigenlijk geen werkloosheid in de bouw meer behoeft te zijn. Moet daarom niet vooral getracht worden de jongeren die nu echt buiten de boot vallen aan een leerlingbouwplaats te helpen?

De heer HUIZING zegt dat dit in het hele verhaal zit. Uitval op de scholen moet voorkomen worden en daarbij helpt een goede aansluiting tussen school en bedrijfsleven.

Een ander punt is dat leerlingen enthousiast moeten worden gemaakt voor een technisch vak. Een beroep als timmerman of metselaar heeft nu geen hoog aanzien, maar het zijn juist wel heel goede beroepen. Het bedrijfsleven moet promoten dat de beroepen die het heeft te bieden, ook in de toekomst nog waardevol zijn.

De heer DOHLE onderschrijft het pleidooi van de PvdA om de vinger aan de pols te houden, want een convenant is niet per definitie de garantie dat het nu allemaal goed geregeld is. Hij kan zich dan ook voorstellen dat over enige tijd wordt geëvalueerd wat het convenant heeft opgeleverd.

De bouw trekt weer aan en het is daarom de vraag hoe groot het gebrek aan praktijkplaatsen is, waarbij het natuurlijk ook zo is dat het geen zin heeft mensen uitgebreid op te leiden voor een beroep als er geen zicht op werk is.

Als de provincie de regie overdraagt aan de gemeenten, moet zij zich er ook niet te veel meer mee bemoeien. De branche is op zich goed georganiseerd en het is dan voldoende wel goed zichtbaar en actief de vinger aan de pols te houden.

De heer KLOOS vindt het in de brief verwoorde uitgangspunt wel goed, maar nog wel veel te vrijblijvend. Natuurlijk is er een manco in de aansluiting van de opleiding op het bedrijfsleven en daar zal het bedrijfsleven zelf ook wat aan moeten doen. De provincie kan dan natuurlijk wel iets onder de aandacht brengen of iets voorstellen, maar zij kan natuurlijk ook zelf het voorbeeld geven. In de weg- en waterbouw kan de provincie eisen dat 5% van de loonsom wordt geïnvesteerd in leerwerkplekken. De provincie zou de gemeenten kunnen vragen dit ook te doen.

De heer DOHLE zegt dat de heer Kloos in wezen pleit voor verhoging van de bouwsom met 5%.

De heer KLOOS ontkent dit. Hij wil dat 5% van de in een bestek opgenomen loonsom wordt bestemd voor leerwerkplekken. Enkele grote gemeenten in het land hebben dit al ingevoerd en dat werkt prima. Drenthe heeft van alle provincies het hoogste aantal 65+'ers. De kennis van deze mensen zou heel goed ingezet kunnen worden om jongeren op te leiden.

De heer DE JONG is blij met de agendering van dit onderwerp, want de provincie moet wel de vinger aan de pols houden.

In punt 2 van de brief van het college van 12 april staat dat in de periode 1998-2003 het aantal leerlingbouwplaatsen per jaar 3 was en dat dit nu is opgelopen tot bijna 50. Dit lijkt veel, maar hoeveel is dit in vergelijking met de totale werkgelegenheid in de bouw en in vergelijking met het aantal in de andere sectoren? Als dan blijkt dat de verhouding in de bouw scheef is, is dat een reden om juist met betrekking tot de bouw meer te doen.

De heer HUIZING wijst erop dat de brief van het college een reactie is op de motie die de staten op 15 juni 2005 hebben aangenomen. In die motie werd een tekort aan seniorenwoningen gemeld, terwijl er mensen zonder werk zijn en dat aansluiting op de arbeidsmarkt voor jongeren die van school komen niet goed is geregeld.

Het college is naar aanleiding van die motie met een aantal partijen om de tafel gegaan en dat heeft geleid tot een tweetal convenanten, maar met convenanten alleen is de PvdA niet tevreden. Die convenanten moeten handen en voeten krijgen en om dit voor elkaar te krijgen, moet de provincie zelf ook haar gezicht laten zien.

De heer DE JONG merkt op dat de bouw aantrekt net als de rest van de economie en dat het daarom nu belangrijk is alle werkloosheid in heel Drenthe te bekijken. Mevrouw Van de Vijver vraagt het college wat Defensie voor drop-outs kan betekenen, maar misschien moet ook wel bekeken worden wat er mogelijk is in de landbouw bij de agrarische bedrijfsverzorging. Het is te beperkt alleen naar de bouw te kijken.

De heer HUIZING zegt dat, omdat de omstandigheden zijn veranderd, nu voor een verbreding van de discussie wordt gepleit.

De heer DE JONG erkent dit.

De heer HUIZING vindt dit prima, maar op dit moment heeft hij niet de informatie om daarover iets te zeggen.

De heer DE JONG vraagt welke concrete uitspraak de heer Huizing dan wil dat de commissie doet. Moet het college bijvoorbeeld 100 leerlingwerkplaatsen regelen?

De heer HUIZING zegt het college te vragen waarom het CWI geen partner is, te pleiten voor een betere aansluiting van het onderwijs op het bedrijfsleven en het college te vragen duidelijk te maken wat er op het terrein van de overheidsaanbestedingen kan.

Als de commissie de voorliggende notitie omarmt, dan spreekt zij daarmee een mening uit.

De heer WEGGEMANS dankt de commissie voor haar instemming met de notitie. Het is al heel lang zo dat wanneer het om leerlingwerkplaatsen gaat, het altijd om de bouw gaat. In de bouw waren de opleidingen namelijk altijd al heel praktijk gericht. Het gaat er nu om of het aantal wat opgekrikt kan worden. Uit bijlage 3 blijkt dat de provincie via Kompas-subsidies soms ook betrokken is en daarbij wordt vaak de eis gesteld dat voor leerlingbouwplaatsen wordt gezorgd. Het gaat dan vaak om kleine aannemers, vooral als het gaat om restauratie en juist bij die projecten wordt veel vakkennis verworven.

De heer Kloos pleit voor 5% van de loonsom voor leerlingplaatsen net zoals 1% van de bouwsom bestemd is voor de kunst. Bij de verbouw van het provinciehuis zal ook aan leerlingbouwplaatsen worden gedacht, net zoals de provincie ook van plan is dit te doen bij projecten van de Afdeling Wegen en Kanalen.

Gesprekken met de ROC's hebben spreker duidelijk gemaakt dat het de grote wens van die opleidingscentra is in te spelen op de behoefte van het bedrijfsleven. Het is nu zaak dat het bedrijfsleven meedoet. Maar natuurlijk moeten leerlingen nog wat meer leren dan alleen praktijkvakken en het zal dan ook nog wel even duren voor de juiste balans gevonden is.

Er zijn wel convenanten gesloten, maar de provincie kan bij gemeenten of woningbouwcorporaties niets afdwingen. Het is de kunst jongeren te verleiden om in de bouw te gaan werken. De ROC's moeten daarom bij het werven van leerlingen niet alleen op de populaire opleidingen wijzen, maar ook de vakinhoudelijk technische opleidingen benadrukken. Misschien is het dan goed een vergelijking te maken tussen wat iemand van 25 jaar in de bouw verdient en wat als sportleraar. Dat zou voor jongeren ook nog wel eens een eye-opener kunnen zijn.

De duidelijke boodschap moet zijn dat er in de toekomst vaklui nodig zijn die niet alleen goed werk leveren, maar die, in vergelijking tot alle populaire beroepen, ook nog redelijk verdienen.

De regierol ligt wel bij de gemeenten, maar de provincie houdt ook nog wel enige regie.

Mevrouw WARNERS zegt dat de afspraak is dat gemeenten werkzoekenden rechtstreeks aan de leerlingbouwplaats leveren. Met scholen is een soortgelijke afspraak gemaakt. Het CWI komt hierbij dus eigenlijk niet in beeld.

De heer HUIZING constateert dat het opnemen van het CWI als partner in het convenant dus eigenlijk geen nut heeft.

Mevrouw WARNERS erkent dat dit nog niet het geval is, maar als er een uitbreiding van werkplaatsen in de bouw komt, zal er ongetwijfeld ook contact worden gezocht met het CWI.

TWEEDE TERMIJN

De heer HUIZING heeft van de gedeputeerde gehoord dat er een beweging is van het onderwijs naar het bedrijfsleven. Het bedrijfsleven zelf onderkent nu ook dat het moet aangeven wat het verwacht en hierbij zou de provincie een rol kunnen spelen.

Spreeker is blij met de steun van de commissie en het college voor wat zijn fractie als onderbouwing voor de agendering van dit punt op papier heeft gezet.

De heer WEGGEMANS wijst erop dat scholen zelf dingen organiseren, maar als MKB en VNO-NCW iets voorstellen, is dat nog niet meteen iets voor het gehele bedrijfsleven. De provincie zal zich op de relevante sectoren richten omdat de discrepantie tussen onderwijs en bedrijfsleven vooral gevoed wordt door het bedrijfsleven.

De VOORZITTER stelt vast dat de commissie ook dit onderwerp voldoende besproken acht.

11. Sluiting

De VOORZITTER nodigt de commissieleden uit voor de presentatie over de Noordelijke ontwikkelingsas, die over enkele minuten zal aanvangen, en sluit om 16.03 uur de vergadering.

Vastgesteld in de vergadering van de Statencommissie Bestuur, Financiën en Economie van 27 september 2006.

, voorzitter

, commissiegriffier

Lijst van toezeggingen Statencommissie Bestuur, Financiën en Economie
(7 juni 2006)

Nr	Datum toezegging	Korte termijn (binnen 3 maanden)	Afdoening	✓
1.	19-01-2005 SC BFE	De heer SCHAAP zegt toe dat op het moment dat het college er zicht op heeft hoe de projecten die in het kader van de wederopbouw in Azië worden aangepakt, de staten worden geïnformeerd.		
2.	06-04-2005 SC BFE	De heer SWIERSTRA zegt toe het schema van aftreden van de leden van de RvC van Essent aan de commissie toe te sturen.		
3.	25-05-2005 SC BFE	De heer SWIERSTRA zegt toe nadere informatie te verstrekken over de actualisatie van de vaarweg Meppel - de Punt.		
4.	19-10-2005 SC BFE	De heer SWIERSTRA deelt mee dat bij de schriftelijke beantwoording van de vragen ook zal worden meegedeeld welk deel van het ambtelijk apparaat nog deze collegeperiode kan worden gescreend.		
5.	19-04-2006 SC BFE	De heer SWIERSTRA zegt toe mevrouw Haarsma te zullen vragen of de projecten op het gebied van onderwijs en kennisinfrastructuur dit jaar ook werkelijk uitgevoerd worden.		
6.	19-04-2006 SC BFE	De heer SWIERSTRA zegt toe dat de staten, indien mogelijk, nog voor over de begrotingswijziging moet worden besloten, te horen krijgen waarom het college denkt dat het nu wel lukt alle projecten op het gebied van onderwijs en kennisinfrastructuur uit te voeren.		
7.	07-06-2006 SC BFE	De heer SWIERSTRA zegt toe dat de staten in het najaar een meer uitgewerkt voorstel zullen ontvangen met betrekking tot de overdracht van de N34.		
8.	07-06-2006 SC BFE	De heer SWIERSTRA zegt toe dat de door de heer Huizing ingebrachte punten via het verslag zullen worden beantwoord.		
9.	19-10-2005 SC BFE	Mevrouw KLIP zegt toe dat de vraag over het programma zorg schriftelijk wordt beantwoord.	01-02-2006	
10.	07-06-2006 SC BFE	De heer WEGGEMANS zegt toe dat bekeken zal worden of het geld van de provincie ook bij andere banken kan worden ondergebracht.		
11.	07-06-2006 SC BFE	De heer WEGGEMANS zegt toe dat de staten nog voor de begroting voorstellen krijgen voorgelegd met betrekking tot het probleem bij de VVV.		
		Lange termijn		

1.	14-09-2005 SC BFE	De heer SCHAAP zegt dat de effecten van fase II van "Da's nou Drenthe!" in het najaar van 2006 worden meegedeeld.	01-10-2006	
2.	17-05-2006 PS	De heer WEGGEMANS zegt toe dat het college met voorstellen zal komen gericht op het MKB en de toeristische sector ten aanzien van de regelingen die nog in stand gehouden kunnen worden, en daarbij duidelijk zal maken wat hiervan de financiële consequenties zijn.		
3.	07-06-2006 SC BFE	De heer WEGGEMANS zegt toe dat het college in het vervolg bij elke begrotingswijziging zal aangeven hoeveel geld uit Onvoorzien en andere posten nog te besteden is.		
4.	07-06-2006 SC BFE	De heer WEGGEMANS zegt toe dat voor het eind van het jaar een inventarisatie zal worden gegeven van de risico's in de deelnemingen.		
5.	07-06-2006 SC BFE	De heer WEGGEMANS zegt toe dat de staten komende herfst een voorstel voorgelegd krijgen met betrekking tot het al of niet opwaarderen van kanaal Erica-Ter Apel.		
6.	07-06-2006 SC BFE	Mevrouw PIETJOUW zegt toe dat in volgende begrotingen zal worden aangegeven wanneer de Rekenkamer haar voorgenomen onderzoeken denkt af te ronden.		
		Moties		
1.	PS 22 maart 2006 M1	PS dragen met betrekking tot de gedragscode Integriteit CdK, GS en PS het college op de afgesproken evaluatie, 2 jaar na vaststelling van de gedragscode, voor te bereiden en bij die voorbereiding nadrukkelijk na te gaan of de gedragscode integriteit aan kwaliteit en hanteerbaarheid kan winnen door begrippen als "integriteit" en "voorbeeldfunctie" nader uit te werken in termen van concreet en/of ontoelaatbaar gedrag.	Najaar 2006	
2.	14-06-2006 PS	PS verzoeken: - de bereidheid van de provincie om het projectbureau Marketing Drenthe financieel te ondersteunen tot maximaal het structureel in de begroting opgenomen bedrag van € 440.000,-; - voor een langjarige promotiecampagne voor de jaren 2007 tot en met 2010 een bedrag in de orde van grootte van € 1.000.000,- per jaar beschikbaar gesteld dient te worden. - het College van gedeputeerde staten vóór de vaststelling van de begroting 2007 met de commissie Bestuur, Financiën en Economie dient te overleggen over de wijze waarop draagvlak vanuit andere partijen voor de te voeren campagne kan worden verkregen onder meer blijkend uit (financiële) participatie alsmede over de hoogte van de bijdrage die aan het projectbureau Marketing Drenthe zal worden verleend.		
3.	14-06-2006 PS	PS verzoeken: - dat de provincie Drenthe een sociaal fonds instelt ten behoeve van de ondersteuning van vrijwilligersorganisaties,		

	<p>die veel met achterstandsgroepen werken, het onderwijs-kansenonderwijs aan kinderen in de leeftijdsgroep van 4 tot 12 jaar en ten behoeve van het creëren van stageplaatsen voor leerlingen van het ROC;</p> <ul style="list-style-type: none">- dat dit fonds in eerste instantie gericht is op Zuid Oost Drenthe. Na gerichte evaluatie na één jaar kunnen ook gemeenten in andere regio's van Drenthe hiervan gebruik maken;- dat ten behoeve van dit fonds een bedrag van € 500.000,- beschikbaar wordt gesteld in 2006 en € 500.000,- in 2007;- dat hiermee concreter invulling wordt gegeven aan het achterstands- en armoedebeleid van de provincie Drenthe.- dat het College van gedeputeerde staten voor 1 september 2006 concreet invulling geeft aan het sociaal fonds en de drie genoemde terreinen en hierbij aangeeft wat de realiteit is naar bestaande programmalijnen en het fonds toetsbaar en meetbaar maakt.- dat de genoemde bedragen in 2006 gedekt worden uit het overschot in 2005 en ten behoeve van 2007 opgenomen worden in de begroting.		
--	---	--	--